

Johannis Jacobi Rau Oratio inauguralis de methodo anatomen docendi et discendi : habita in auditorio majori, cum ordinarium, anatomiae, & chirurgiae professionem in almâ Academiâ Lugduno-Batava ex illustriss. curatorum & consulum decreto auspicaretur. : a. d. XXVI. Septembris. Anno MDCCXIII.

Contributors

Rau, Johannes Jacobus, 1668-1719.

Publication/Creation

Lugduni Batavorum : Apud Samuelem Luchtmans, 1713.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/mayutdc4>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

JOHANNIS JACOBI RAU
O R A T I O
I N A U G U R A L I S
D E
M E T H O D O A N A T O M E N
D O C E N D I E T D I S C E N D I.

H A B I T A

IN AUDITORIO MAJORI,

Cum ordinariam , Anatomiae, & Chirurgiae Professionem
in almâ Academiâ Lugduno-Batava ex Illustriss. Cu-
ratorum & Consulum Decreto auspicaretur.

a. d. XXVI. Septembris. Anno MDCCXIII.

LUGDUNI BATAVORUM,
Apud SAMUELEM LUCHTMANS, 1713.

JOHANNIS JACOBI RAY

ORATIO

INLAUGURALIS

DE

METHODO ANATOMIEN
DOCENDI ET DISCENDI

IN

AUDITORIO MAJORI

in Disputatione, Anatomiae, & Chirurgiae Professoris
in Alma Academia Lugduno-Batava ex III. Inst. Or-
ationum & Consultum Decretis suscipitur.
a. d. XXVI. Septembris Anno MDCCXII.

LEODONI BATAVORUM

per SAMUELEM LUCHTMANS, 1713.

Nobilissimis & Splendidissimis Viris

ACADEMIÆ LUGDUNO-
BATAVÆ

CURATORIBUS,

D. JACOBO, BARONI WASSENARIÆ,
S. R. J. Comiti, Dynastæ in Wassenæer, Ob-
dam, Hensbroek, Wochmeer, Spierdijk, Zuyd-
wijk, Kernchem, Twickelo, Lage, &c. Ordini
Equestris Nobilium Hollandiæ Assessori Pri-
mo, Illustris Ordinis Equestris Danici, cujus
insigne Elephas, Membro, Supremo Equitum
Fœd. Belgicæ Magistro, munitissimæ Urbis Syl-
væ Ducis Gubernatori, ad Potentissimos Polo-
niæ & Borussiæ Reges, ac Serenissimum Electo-
rem Hanoveriensem, & ad plures Germaniæ
Principes, Legato Extraordinario, &c. &c.

D. HUBERTO ROSENBOOM, JCto,
Toparchæ in 'sGrevelsrecht, Supremæ Batavo-
rum Curiae Præsidi, &c. &c.

D. HERMANNO VANDEN HONERT, JCto.
Primæ in Hollandia Dordrechtanorum Urbis
Consuli, ejusque Voto in Delegatos Præpoten-
tium Ordinum Hollandiæ nuperrime adscripto,
Comiti Aggerum Alblafferwaarde, &c. &c.

eorumque collegis
Amplissimis Gravissimisque Viris
CIVITATIS LUGDUNENSIS
CONSULIBUS,

D. JUSTO VAN HEEMSKERK, JCto.

D. CAROLO CRUCIO, JCto.

D. JOANNI DE BIE, JCto.

D. JOANNI VAN ASSENDELFT, JCto.

NEC NON

Consultissimo Viro

D. PETRO GH IJ S, JCto. Curat.

& Coff. à Secretis, & Reip. Lugdunensis Se-
natori.

D. HERMANNO VANDEN HONERT, JCto.

Hanc Orationem

D. D. C.

JOANNES JACOBUS RAU.

JOAN.

JOHANNIS JACOBI RAU
O R A T I O
 INAUGURALIS
 DE METHODO ANATOMEN
 DOCENDI ET DISCENDI.

MAGNIFICE RECTOR. ILLUSTRIS ACADE-
 MIÆ CURATOR. AMPLISSIMI HUIUS UR-
 BIS, PRÆTOR, CONSULES, SCABINI, SE-
 NATORES, QUIQUE URBI ET ACADEMIÆ
 ESTIS A CONSILIIS, ET SECRETIS. CELE-
 BERRIMI OMNIUM FACULTATUM PRO-
 FESSORES, COLLEGÆ HONORATISSIMI.
 REVERENDI VERBI DIVINI PRÆCONES FA-
 CUNDISSIMI. DOCTORES OMNIUM ARTI-
 UM ET DISCIPLINARUM ERUDITISSIMI.
 OMNIS ORDINIS ET LOCI, CIVES, HOSPI-
 TES SPECTATISSIMI. TU DENIQUE ORNA-
 TISSIMA STUDIOSORUM CORONA.

UM verba facere aggredior, ex hoc
 sancto, & venerando loco, quem tot
 Clari, & omnigena scientia Viri, ex
 variis mundi plagis acciti, summa
 cum laude & gloria, ante me conscen-

A

de-

derunt, temerarius jure videar, qui nullis vel ingenii, vel eloquentiæ dotibus instructus, sustineam orationem habere ad tam illustrem, Præstantium & Eruditorum Virorum, coronam, nisi Consuetudo, & Lex Academica, pro me starent, quæ non sinunt, ut aliquis ad publicum munus in hâc Academiâ, obeundum, vocatus, sine ullo alloquio, res suas agere incipiat. Quæ certe lex, mihi, qui ultrò fateor, me nunquam, vel polioribus litteris, operam dedisse, vel in eloquentiæ studio esse versatum, terrorem haud parvum injicit, revocante me penè & retrahente ab incepto cursu conspectu horum Virorum longè amplissimo, & exspectatione, quam apud vos, Patres Conscripti, haud mediocrem sustineo, & cujus implendæ studium me non leviter angit. Quamvis movear etiam non solum gloria muneris, bene & pro virili administrandi, sed & necessitate officioque id præstandi, quod jure merito a me postulare potestis.

Sed hinc facile percipio, famam & nominis mei decus, si forte quod in his oris gesserim, in discrimen adduci, si decidens à meæ existimationis, officiique rationibus, pariter à Vestrà exspectatione & judicio decidero.

Neque minus commoveor præsentia tot Clarissimi

rissimorum Virorum, quos partim doctrina, partim excellentia Dignitatum, quibus funguntur, per omnem hanc regionem, & ultra eam, Celebres reddiderunt; neque inde confirmor, quod magnam ætatis meæ partem, operatus studiis Anatomicis, ac Chirurgicis, non prorsus rem infelicer gesserim in Celeberrima Bataviæ Urbe, (quæ, ut olim Athenæ, Helladis Hellas, non minori jure Belgii Belgium nominari potest) approbante & favente Amplissimo Magistratu, qui amplam satis occasionem mihi præbuit, ferendi has partes, & laborantibus succurrendi, cum facultatem mihi fecit in publico Theatro prælectiones habendi, & ea docendi & demonstrandi, unde fructus capere possent & Medici & Chirurghi. Cum Xenodochia sua mihi aperuit, & mea opera in pauperibus, quos cruciatus calculorum & alia mala infestarent, sublevandis, usus est; quin & cadavera nanciscendi copiam fecit, ut in demortuorum partibus, & visceribus me præeunte discerent viventes; quod vicissim postea docerent alios, & sic patriæ suæ (quod bonorum est Civium) prodesse.

Non erigunt, inquam, hæc omnia mentem meam, quam sentio trahi nunc huc, nunc illuc, à rerum mearum mutata facie & vicissitudine, neu-

tiquam prævifa, quanquam ignotum mihi non erat, nihil hic esse, quod ei non esset subiectum, neque liberam esse ab eâ ullam ætatem, ullum sexum, ullum ordinem, & conditionem; denique omnia perpetua quadam inconstantia moveri.

Etsi enim mihi conscius sim, non defuisse in hac arte, quam profiteor, suos successus, quod non diffitebuntur etiam illi, qui non satis æquis oculis, hosce progressus sunt intuiti, tamen ineptus sim, & prorsus rerum imperitus, si non percipiam, haud perindè hoc tempore mecum agi, meque arenæ longè diversæ committi. Longè enim aliud est, suo more vivere & privatas domus miserorum curandorum causa frequentare, quam in publica luce positum, judicia hominum experiri, quo necesse est, famam omnem, hominis, etiam ejus, qui maximè commissæ sibi operæ incumbit, vel stare, vel cadere. Una tamen spes me sustentat, qui probè scio, nec dubito, quin vos sciatis Auditores, me nullis clandestinis artibus, aut inhonesto ambitu hoc munus petiisse, sed id ultra mihi esse demandatum ab Illustrissimis hujus Academiae Curatoribus, & Amplissimis Urbis Consulibus.

Quid enim me moveret, ad spartam hanc, quamvis honorificam, tamen & laboriosam, quærendam?

dam? Qui fat occupatus laboribus, qui talia meditantem circumstant, nihil haberem, quod requirerem, contentus modica fortuna & applausu Virorum laudatissimorum, quibus hæc sacra non sunt incognita: accedebat Ampliff. Amstelodamensium Consulum favor, qui ne nunc mihi quidem iniqui, ut patet ex commodis, quæ à me, licet Amstelodamo egresso, voluerunt intacta retineri; qui me illic contra protervos invidorum insultus protegebant, meque sinebant agere, quod credebant utile civibus suis, & hoc non æqua mente solum ferebant, sed suffragiis suis approbabant, collegia a me institui, in quibus juvenus Anatomicas & Chirurgicas artes à me doceretur, & Exteri quoque ad celeberrimum hoc Emporium venirent, ut ex ore & manibus meis perciperent, quod facere posset ad rem Anatomicam & Chirurgicam, ad quam animum appulissent, illustrandam & confirmandam. Qua ratione talibus profuerim, malo ab ipsis dici, quam à me hic prædicari, ne vanitatis aliquam notam incurram.

Quid, inquam, me solum nullis uxoriis molestiis implicatum impelleret, ad sedem mutandam, & res meas alio transferendas? A quo consilio penitus abhorrebat animus, ut si Viri graves, & cordati, quos in consilium (res enim magna est) ad-

hibui, in alia omnia ivissent, & hanc migrationem dissuassent, pedem non fuisset moturus ex habitationis loco, quem semel elegeram; sed tergiversantem (liberè loquor) propulerunt amici, contententes, fas non esse, ut me subtraherem ab hoc onere, nec datas esse à Deo mihi meas dotes, ut absconderem, sed per eas in majori luce positas, majori hominum numero utilis essem, & celeberrimam Belgii Academiam (cui recens vulnus ex morte Clarissimi Bidloi erat inflictum) pro virilibus juvarem, quando res medica his subsidiis carere non posset.

Rectè illi quidem, & amicè, si modo non plus tribuerint mutuae amicitiae, quam veritati, extolles in majus vires meas, quas satis scio perexiguas, licet voluntas nunquam sit defutura inferendi utilitati publicae.

Non equidem diffiteor, me ex judicio illustrium Procerum, amplissimum & prorsus inexpectatum fructum ferre tot laborum meorum, quos jam ab ineunte adolescentia impendi, quo severa lege proficerem in exercitationibus earum artium, quæ postea mihi permagno usui fuere; atque adeo dulcem ex prior recordationem cursum, & recursuum per tot maria, & commotionis in exteris regionibus, ubi publica Xeno-

no-

nodochia magno mihi emolumento fuerunt in omnis generis curationibus, & operationibus ritè instituendis; ne jam dicam de consuetudine celeberrimorum & exercitatissimorum Medicorum & Chirurgorum, quibus ibi usus sum familiarissime cum ingenti fructu studiorum meorum.

Hæc cum ita sint, Auditores omnium ordinum benevoli, meque jam in hoc illustre theatrum, volente sic summo rerum humanarum Arbitro, qui res nostras pro sapientissimo suo consilio moderatur & dirigit, productum videam, certum est, me accommodare moribus Academiæ, quæ me jam abhinc viginti annis Medicorum numero inferuit, & ex altiore jam sede orationem ad vos habere; proposita mihi dicendi materia, quæ conveniat cum instituto vitæ, & docendi publicè ratione, quam aggredi propediem bonis avibus decrevi.

Quare maximè opus est, ut hac hora, qua ad me audiendum, majore etiam, quam expectaveram, numero, confluxistis, ad humanitatem vestram confugiam, vosque obtester & obsecrem, ut mihi, qui non mea voluntate, sed more majorum, hunc locum conscendi, veniam detis, si non eloquentiæ, sed diversis ab eâ studiis, innutritus, non implevero omnes judicii vestri numeros, cum non ad ostentandam aliquam facundiam,

sed ad initium muneri publico faciendum, omnis mea dirigenda sit oratio.

Ergo apud animum meum sedulo reputans, ac diligenter recensens, quæ mihi hodie publica auctoritate persona sit imposita, existimavi, me rem nec absurdam, nec vobis ingratham, facturum, si aliquid in medium proferrem, quod scopum meum illustraret, vobisque significaret, quo pacto animum induxerim, hæc sacra tractare, ut sic potissimum vobis pateat methodus, qua velim Anatomem & Chirurgiam, ab adolescentia justo ordine addisci. Quod dum ago, peto a vobis, quæsoque, ut eadem humanitate, eademque, qua tot alios ex Cathedrâ audivistis, attentione, me prosequi dicentem velitis.

Hoc priusquam expedire incipio, nihil dicam de Anatomies necessitate, & ejus cum Medicina cognatione, cum id omnibus & singulis, qui se ad ejus sacra penetranda addixerunt, satis persuasum esse conjiciam; totum enim Medicinæ negotium Anatomix tanquam firmæ basi incumbere, ex sequentibus non difficulter vobis patebit.

Hinc ratio sana me jubet methodum delineare, qua hæc futuro Medico & Chirurgo tam utilis, tam necessaria scientia feliciter capi, & in ea addiscenda, multi labyrinthi, plurimi angiportus & innu-
meri

meri scopuli evitari possint: nam habent singulæ artes certam methodum, qua eas assequamur, quam nisi adhibeamus, nihil recte, nihil ordine percipimus.

Igitur ad hanc perveniendam, tres requiruntur potissimum partes.

1. *Scriptorum veterum Anatomicorum, & Recentiorum frequens lectio, & lectorum cognitio.*
2. *Viva docentium vox & informatio.*
3. *In dissectione corporum humanorum & brutorum manu ductio, & frequens exercitatio.*

Lectio Auctorum accipimus quid sciverint Veteres, quid præstiterint Recentiores, ne quid illis notum, nos novum putemus. Informatione & manu ductione memoriam refricamus, & ad modum sectionis adsuescimus, exercitio rursus lectorum memoriam firmamus, fabricationem veram partium rimamur, veram illarum actionem, & genuinum usum addiscimus; hac viâ Veterum dogmata cum Recentiorum doctrina conferimus, an hi, an illi, inculpatè scripserint, judicamus; & tandem sæpius secando vel novi aliquid detegimus, vel saltem fabricando fabri fimus.

Jam distinguo, facilioris intelligentiæ gratiâ, scriptores Anatomicos in *Veteres, & Recentiores*; nominabo omnes Veteres, qui ante magnum Har-

veum Anglum scripserunt: His illos jungam, qui Harveo coetanei fuerunt, sive Harvei circulationem admiserint, nec ne. Hoc servato ordine Recentiorum primus erit *Harveus*, denique illi, qui vel generalem omnium partium anatomen, vel separatam alicujus partis evulgarunt.

Veterum primus erit *Democritus* Abderita, qui quanto amore in studium anatomicum flagrarit, testatur de ipso *Hippocrates*, ideo eum sapientem declarans, quod dissectionibus brutorum sedulo incumberet tempore, quo populus Abderitanus eum insanire putabat, quum solitarius indefinenter bruta dissecaret, ad causam animorum pathematum detegendam. Exstat ejus epistola in operibus *Hippocratis*, lectu dignissima, vetustissimum, quod de re anatomica habemus, fragmentum: in hac epistola fere totam corporis fabricationem tam ordinate comprehendit, ut non dubitandum sit, eum majora excoluisse specimina anatomica.

Hippocrates *Coas* fabricationem corporis humani, illius actiones & usus, in variis libris, variis nominibus dotatis, exhibuit, præter illa, quæ in morborum explicatione passim sparsa narrat, librum composuit de articulis, alium de fracturis, de principiis, de carnibus, de vectiario, de natura partium, de auditu, de olfactu, de visione, de

de sermonis facultate; in libro, qui de genitura nomen habet, de semine virili & foemineo accuratè tractat; quem edidit librum de natura pueri, de septimestri & octimestri partu, de natura hominis, præter ea, quæ de venis indicant, potius partium usum, quam resolutionem, continent; ejus indolis est epistola, quam ad Regem Perdiccam scripsit. Quos quatuor vero alios confecit libros, de resectione, de corde, de natura ossium, de glandulis, & venis, testabuntur, *Hippocratem* non solum exercitavisse Anatomen propriis manibus, sed plura eum ab Antecessoribus suis mutuatum fuisse, quæ evincunt, *Hippocrati* antiquiorem esse Anatomen.

Devolvor ad *Aristotelem* Stagiritam, *Platonis* discipulum. Hic rerum naturalium Historiam, quæ vel ad hominem, vel animalia spectant, Philosophis necessariam judicans, eam ex Medicorum libris suo tempore videtur excerptisse, suisque tractatibus sub vario librorum ordine inseruisse, scripsit de animalium historia plurimos libros, in quibus narrat partium tam internarum, quam externarum, differentiam & positionem, in quibus animalia inter se, vel cum homine, conveniant, de illorum congressu, generatione, partu, menstruis, de lacte, de victu illorum, de actionibus,

de motu & incessu, & alia multa, quæ ad contemplationem potius, quam ad anatomen pertinent.

Huic gravissimus ille scriptor Romanus, *Cornelius Celsus*, succedit, præter ea, quæ in principio libri quarti de interioribus sedibus partium corporis humani, & in libro octavo de positu & figura ossium totius corporis habet, merè ex *Hippocrate* transcripta sunt.

Hunc sequitur, naturæ illud miraculum, *Claudius Galenus* Pergamenus, qui sub Trajano emicuit & sub *Marco Antonio* floruit; hic tanto desiderio Anatomæ studiosus fuit, ut in Græciam & alias longè diffitas regiones migraret, eam ab aliis discendi causâ, ubi is mos vigeat, ut pueri, qui ad Medicinæ studium destinati erant, illam memoriæ, quasi prima artis elementa, mandarent. Hic præceptores habuit, Satyrum, Pelopem, Morianum, Lycum, Numesianum, Helianum, Eudemum, Herophilum, & alios, quos plusquam viginti commemorat ipse, ex quorum voce & scriptis, principiis anatomicis imbutus, tantum brevi spatio temporis profectum fecit, ut illos non solum in arte superaverit, sed per xiv. ferè secula, post Christum natum, omnium Anatomicorum princeps habitus fuerit. Scripsit *Galenus* librum

brum de ossibus ad Tyrones, de muscutorum & nervorum dissectione, alium de venarum & articularum resectione, novem cudit libros de administrationibus anatomicis, librum de pudendo muliebri, de instrumento odoratus, de foetuum formatione, de semine, de septimestri & octimestri partu, tandem libros sedecim de usu partium composuit, quibus nihil unquam magnificentius & utilius eo tempore excogitatum est.

Onomastici *Pollucis* liber secundus, quem auctor corporis humani partibus denominandis destinavit, hac ratione Anatomico fervire potest.

Ruffus Ephesus ejusdem ferè argumenti librum evulgavit, utrumque hunc majori cum fructu legetis, si iis jungatis *Galeottum* cum *Merula* Luna, & *Camerarium* de appellationibus partium humani corporis.

Soranus junior librum scripsit de pudendo muliebri non repudiandum, quamvis maximam partem ex *Galeno* concinnatus videatur.

Theophilus Protospatarius hunc pari passu sequitur, qui ex *Galen*i libris de usu partium epitomen confarcinavit.

Eodem plagii scelere accusandus est *Oribasius*, quum omnia ex *Galeno* surrepserit.

Miletius, quem ex sanctis Patribus se compilasse,

D

se,

se, profitetur librum Anatomicum, titulum potiore jure Onomastici meretur.

Anonimus Græcus, qui nomine *Isagoges* circumfertur, a *Petro Laurenbergio* latinitate donatus ex Aristotele concinnatus videtur. Potestis jam, Auditores, facile concipere ex caractere, quem his scriptoribus adsignavi, quam parum ab his Galeno adjectum sit. Videamus, quid ad usque *Vesalii* tempora ab aliis aliarum regionum incolis Galeno accesserit.

Seculo XIII. Mundinus Bononiensis primus inter Italos librum in usum scholarum conscripsit, in quo Anatomen tractavit, more, quo tunc in theatris publicis eam demonstrare consueverant, lectu non indignam.

Ad finem hujus seculi *Gabriel de Zerbis*, Medicus Veronensis, Anatomen corporis humani conscripsit, in quo plura continentur non aspernanda.

Zerbi fere post seculum in scribendo successit *Jacobus Carpus*, seu Carpenfis Medicus & Anatomicus Bononiensis peritissimus, hic *Isagoges* breves, sed exactissimas in Anatomen Mundini composuit, doctissimas solertis ingenii sui fœturas incomparabiles. Hunc Carpum, primum Anatomes restauratorem post Galenum esse censemus.

Hic

Hic plurima à Galeno neglecta & non visa detexit & publicavit.

His ferè temporibus Galli huic arti adipiscendæ & adornandæ invigilare cœperunt, per longiores verborum ambages rem anatomicam Galeni illustrantes. Inter hos primus fuit *Carolus Stephanus* Parisiensis; hic tres libros de dissectione edidit cum appositis imaginibus ad vivum depictis ab industrio Chirurgo *Riverio*. Ante hunc nullus est scriptor, qui omnes partes totius corporis delineaverit.

Jacobus Sylvius Ambianus, vastioris doctrinæ vir, Galeni fuit acerrimus defensor, Vesalii implacabilis hostis. Quæ memoria digna reliquit Sylvius, sunt docta commentaria in librum octavum Galeni, de ossibus, ad Tyrones, tres libros Isagogicos in Hippocratis & Galeni rem anatomicam.

Joannes Fernelius Ambianus disertissimus, suæ laudatæ tradendæ Medicinæ initium ad veterum Medicorum exemplum, ab corporis humani notitiâ duxit; sciebat hic, cujusvis artificis interesse, subjectam, quam tractat, materiam perspectam habere, quo illam expeditius in omnem artificii speciem flectere & torquere possit, ita & Medico cognoscendam esse omnibus numeris absolutam

corporis humani naturam, judicavit. Operi suo ideo præposuit succinctam Anatomen, ex Hippocratis quidem & Galeni membranis desumptam, sed eo ordine, eo stili ornamento elaboratam, ut inter omnes, quos recensui Galeni plagiarios, si quæ ipsis tribuenda laus & æstimatio, primam mereatur Fernelius.

Nicolaus Massa Mundini in morem in Anatomiam librum introductoriam conflavit, qui methodum secandi docet, Anatomen discentibus non inutilem.

Nunc venio ad eximium *Andream Vesalium* Bruxellensem, magni judicii Virum, in Patavina schola, Anatomes & Chirurgiæ Professore, qui inter Veteres parem non habuit, qui, seposita & Hippocratis & Galeni nimia auctoritate, primus soli veritati litavit, & ex crebra indefessaque corporum humanorum sectione nunc quæ ab Veteribus falsa descripta erant, correxit; nunc alia, quæ ab ipsis neglecta & non visa, addidit; nunc illorum sensum obscurum reddidit clarum & perspicuum, nunc innumera ab illorum Interpretibus mutilata emendavit. Vesalius, anno post Christum, natus millesimo quingentesimo quadagesimo secundo, viginti octo annos natus, in hac sua juventute, qua alii demum studere incipiunt,

piunt, omnium gravissimum de fabrica corporis humani typis excudit librum, eo ordine dispositum, ea sermonis puritate elaboratum, illa peritia anatomica repletum, denique figuris omnium elegantissimis ornatum, ut dicere auserim, Vesalium, omnium ferè Anatomicorum, qui ante eum quidquam publici juris fecerunt, doctrinam exhaustisse, omnium ferè, qui post illum ad *Harvei* usque tempus scripta evulgarunt, dogmata continere, si paucos duntaxat excipatis, qui privatas anatomes fecerunt; id est, qui vel privatim oculo, vel auri, vel linguæ, vel aliis sensuum organis detegendis & describendis incubuerunt.

Hæc singularis Vesalii in secando dexteritas, & peritia, pari cum eruditione & eloquentia juncta, tantam ei conflavit invidiam, ut nullus esset eo tempore alicujus nominis &, hujus scientiæ vel Doctor vel Professor, qui nomini ejus non invideret; Sylvius ipsum cane & angue pejus odio habebat; Vassæus illum persequabatur; Massa illi insultabat; Columbus insidiabatur; Fallopius, ut plures taceam, & clam & palam gloriæ illius detrahere studuit; sed irritum successu hoc, quotquot fuerint, fecerunt, quum eum doctissimum opus ab omnium his insidiantium laqueis feliciter evolveret, quod ab æquis rerum æstimatoribus

E per-

lectum luce clarius indicabat, Vesalianæ virtuti invidiam perpetuam comitem fuisse, quam penitus porro ab ipso removit Imperatoria Caroli V auctoritas, qui Vesalium immerito ab invidis vexatum post tot, tam parvo temporis spatio exantlatos labores, a publicis his curis avulsit, & sibi soli per dignitatem Archiatricam, quam in Vesalium contulit, devinxit, magno reipublicæ anatomicæ damno; sed quum Vesalio Cæsar invictissimus Graviolem Virum habere non posset, æquum erat & justum, magnum Monarcham à maximo Medicorum Vesalio juvari. Cui nullus postea livor, nullæ obtrectiones, nullæ suggillationes, nec invidiæ rabis, virtutibus semper obvia nocere potuere. Vesalius veterum Anatomicorum princeps, quem nullis encomiis, nullis elogiis satis extollere possum, præter septem libros, quibus titulum fabricæ corporis humani præfixit, epitomen recensuit, quam veluti horum librorum semitam, & in illis demonstratorum indicem præparavit. Edidit etiam observationum ab Fallopio in sua scripta editarum examen & defensionem, in quo se modeste at strenuè defendit. Liber, quem de Radice chinæ scripsit, multa continet anatomica, scitu necessaria.

Hoc tempore, *Alexander Benedictus*, primus inter Italos implacabile odium adversus Vesalium de-

deponens, ex ejus magno opere epitomen concinnavit.

Leonardus Fuchsius Germanus, pari fere ratione, epitomen ex *Vesalii* libris contraxit.

Realdus Columbus Romanus in dissectionibus versatissimus, quidquid *Carcanus* calumniator, discipulus *Vesalii*, de eo male dicat: Hic quamvis maximam partem imitatus sit *Vesalium*, multa tamen habet ab *Vesalio* & aliis non visa.

Valverda Hispanus Columbi discipulus, ut suæ patriæ esset utilis, anatomen ex *Vesalio* corrasam hispanico divulgavit idiomate, adjectis *Vesalii* iconismis, quos in æs incidi curavit.

Archangulus Piccolominus Italus, Romæ varias prælectiones anatomicas edidit in XI. libros distinctas, quæ Viri ingenium acutissimum abundè testantur.

Michael Gavaletius præludia anatomica non omnino contemnenda publicavit.

Constantinus Varolius Italus, quatuor libros de resolutione humani corporis edidit, merentur titulum potius ab usu partium, quam a dissectione; alium de nervis opticis scripsit tractatulum.

Pareus, quam chirurgiæ suæ præfixit anatomen, ex libris aliorum excerptis.

Andreas Laurentius retulit in librum suum, scripta & data aliorum, variato solum ordine,

stilo tamen purissimo historico, qui librum vix ex re commendandum, legenti acceptissimum reddit, in XII. libros opus digessit, & tot fere controversiarum libros adjunxit, qui magis Laurentium, quam ipsa historia commendant.

Bartholomaei Cabrolii Alphabeton Anatomicum Tyroni commendamus, non viris in sectionibus versatis; hujus Scriptoris observationes memoria dignæ sunt.

Joannes Riolanus contractam anatomen ex optimorum Scriptorum libris concinnavit, ubi dilucide & ordinatè genium Scriptorum assequitur, quod facere non potuisset, sectionum imperitus.

Vidi Vidi septem libri magnam partem ex Galeno exscripti sunt, quas jungit figuras de musculis, rejiciendas esse censemus, ne Tyronis mentem confundant.

Laurenbergius Germanus, se plurimis commendavit libello, quem de corporis humani anatomia publicum fecit, manuale nec Tyroni nec Anatomico inutile: procestria ejus anatomica admodum laudanda est.

Joannes Dryander, in Mundinum fecit commentaria, vix memoratu digna.

Julius Cæsar Arantius tractatum edidit, humani foetus historiam contemplantem, ejus observa-

vationes testantur, illum mirificè in sectione cadaverum exercitatum fuisse.

Volcherus Coiter Groninganus, inter præclaros Anatomicos non infimum promeritus est locum, concinnas enim adornavit tabellas de partibus corporis humani externis & internis, de ovorum gallinaceorum generationis primo exordio & progressu ante Aquapendentem & Harveum egit, de ossibus foetus humani, post Galenum optime scripsit, in tractatione auditus versatas manus exhibet; Ejus observationes sincera mente scriptæ sunt.

Felix Platerus Helvetus concinnavit tabellas in tres libros divisas accuratissimas, quibus universam corporis humani partium structuram & usum explanat, figuræ ex Vesalio hic depictæ pictoris incitiam manifestant.

Gabriel Fallopius Italus, pomæria anatomica magnoperè extendit suo examine, quod in Anatomicorum selectorum acta, Galeni, Vesalii, Columbi, Valverdæ, paravit, in quo se tam egregie gessit, ut gloriam nunquam delendam, suo nomini procuraverit, in quo, ut aliorum lapsus corrigit, ita nova alia prodit. Ejus institutiones Anatomicæ Tyronis studia valdè juvare possunt. Liber expositionis in librum de ossibus Galeni a Tyrone vix

intelligi poterit, exercitatis vero in hac materia multum prælucebit. Alia in hoc præstanti scriptore plurima dispersa anatomica cum judicio & facta experientia scripta sunt.

Bartholomæus Eustachius in hac cum doctissimo Fallopio sententia stetit, qui posteritati utilius fore judicavit, pauca invenire & cum aliis communicare, quam immutata verborum serie aliorum labores recensere; probat hoc ejus liber de renum structura, officio & administratione, in libro de motu capitis, de vena sine pari, de mediana, de vena alba, & aquei humoris plena, fidem addunt, nullum nec Veterum nec Recentiorum de his rebus exactius & solidius scripsisse: hic Vir multa Veteribus ignota detexit.

Julius Fasolinus pauca, edidit anatomica, quæ lectu non sunt indigna.

Casparus Asellius Cremonensis, hoc quoque tempore de lactibus seu lacteis venis suum novum inventum edidit.

Adrianus Spigelius Bruxellensis, post suum obitum in lucem ire jussit, curante Bucretio, x. libros, summæ eruditionis & dexteritatis suæ vestigia; figuræ huic libro adjectæ, propria manu a Julio Casserio sunt delineatæ, sed quas mors præmatura edi impedivit, has tamen Bucretius plurimis
ab

ab alio pictis auxit; Exceptis Vesalii figuris, omnium optimas censemus has Spigelianas.

Joannis Veslingii Syntagma anatomicum elegantissimo stilo exaratum, methodum suam prælegendi & publicè docendi continet; quæ, quo magis à Vesalii methodo recedit, eo intricatior est ad instruendum Tyronem, qui non nisi longa annorum serie ex ea proficiet: cum exiguo tempore si ordini, quem Vesalius servavit, adsuescat, voti sui compos sit futurus.

Ioannes Riolanus Filius eruditus & dexter, Patre a me commemorato in hac arte celebrior, varia conscripsit anatomica opuscula, quæ denuo simul cum Anthropographia Parisiis sunt excusa. Anthropographia, quo ad vasa & musculos, plurima aliis clariora continet & nova; in cæteris ab Galeno vix declinat & Vesalio: Hic indefinenter in Vesalium non solum invehitur, sed in omnes fere sui temporis Anatomicos, Laurentium Bauhinum, Spigelium, Veslingium, Hoffmannum, Bartholinos, sed ea interdum infelicitate, ut nusquam magis quam in his Riolanum hallucinari observemus. Veritatis habetis exemplum in questione de circulatione sanguinis Harvei, quam hic negare voluit, tenaci invidia obsessus, ad ultimum ferè vitæ suspirium, potius, quam in re tam certa

& clara causa cadere. Hic omnium, quos Gallia tulit, Princeps fuit anatomicus. Enchiridium Riolani serius excusum multa continet, quæ in magno opere male posita vel omissa sunt.

De hoc studiorum genere *Hieronymus Fabricius ab Aquapendente*, ab oppido patriæ cognominatus, egregiè meritus est, qui ut se multis præstantiorem exhiberet, organa quædam sensuum exteriorum, tam humanorum, quam brutorum industriè dissecuit, visionis, vocis, auditus, in quorum attenta perscrutatione, plurima ab aliis non animadversa detexit, æterna dexteritatis & eruditionis suæ monumenta; deinde ad alia naturæ mysteria inquirenda se accinxit, ad dilucidationem formationis ovi, & pulli, & fœtus humani, quo pacto nomini suo nulla oblivione delendam gloriam excitavit. Et cum ad usum & consuetudinem vitæ communis, vocem & loquelam præ cæteris præclaram esse sentiret, qua videlicet aliis persuademus, qua consolamur afflictos, qua deducimus perterritos à timore, qua gestientes comprimimus, qua cupiditates vel iracundias restringimus, qua sociâ, juri, legibus & urbi devincimur; de vocis & locutionis instrumentis hominis scripsit tractatum, prudentiæ anatomicæ & dexteritatis plenissimum: his junxit anatomen Brutorum vocis,
ut

ut ex habita similitudine spectator hoc splendidiſſimum organum, quod à vita immani & fera nos ſegregavit, penitus aſſequeretur. Ejus liber de venarum oſtiolis immenſa doctrina repletus eſt, quem de muſculi artificio & utilitate, de articulorum ſtructura, de reſpiratione, de motu locali, de gula, ventriculo, omento, varietate ventriculorum, de ruminatione, de inteſtinis, de meſenterio compoſuit ſtupenda eruditione, & labore duriffimo quinquaginta annorum expedivit, qui, ſi diutius ſuperſtes manſiſſet, non dubitamus, quin adhuc præſtiturus fuiſſet memoria illuſtriori digna, qui ad Dei Omnipotentis opera rimanda cretus videbatur.

Neque a *Fabricio* degeneravit *Julius Caſſerius*, Placentinus à patria dictus, hic *Fabricii* diſcipulus & ſucceſſor, indefeſſo labore ſe virum præſtitit, nulli ſecundum in rebus anatomicis ſubtiliſſimis & difficillimis inveſtigandis, tactus, guſtus & odoratus organa non perfunctoriè explicavit, ad exemplum Præceptoris, quinque ſenſuum organa externa recudit, & iconiſmis pulcherrimis dilucidavit, manu propria delineatis.

Casparus Baubinus theatrum anatomicum edidit, in hoc, ſi librum primum dematis, omnia Galeno ferè & Veſalio ſurrepta ſunt, theatro huic

fuo adjecit Vesalii figuras; idem fecit in libro suo de institutionibus anatomicis. Jam alia possem plurima. Auctorum scripta ante Harveum edita recitare, sed vix operæ pretium videtur, pueros pueros Plagiarios his nostris electis associare, quorum nullus inutilis ei erit, qui anatomen partium solidarum addiscere vel alios docere cupit. Horum itaque crebram perlectionem necessariam statuo: sunt enim artis anatomicæ fabri, qui posteritati viam, multis spinis & cuniculis solutam, demonstrarunt.

Jam propositi mei ratio exigeret, eo, quo modo veterum Scriptorum characterem exaravi, Recentiorum acta vobis declarare, quorum tantus est numerus, ut nec hora hæc mihi constituta, nec dies iis recensendis sufficeret. Ex his plurimi anatomes suas universas, ut loquuntur, compilaverunt, ubique Veteres imitati, quare de his nil dicendum: paululum autem dicam de illis, qui duntaxat speciosissimis inventis suis Veterum rem anatomicam mirum in modum auxerunt, & plane nova a Veteribus intacta tradiderunt.

Gulielmus Harveus, illud Angliæ decus splendidum, primus inter omnes pomæria anatomica mirabiliter amplificavit, detecta & in claram lucem protracta circulatione sanguinis, quam in-

vidi

vidi subolfecisse ajunt ante illum, Realdum Columbum, & Andream Cæsalpinum, quo jure, ipsi viderint. Horum uterque circulum, quem facit sanguis per pulmonem, solum notat, non vero per universum corpus; at per pulmonem alia, alia est per partes corporis circulatio; illa fit duntaxat pro aeris & chyli permixtione cum sanguine, hæc sanguinem aere & chylo subactum pro nutritione, & omnibus functionibus in oeconomia, certa lege peragendis, circumfert, uterque si superstes esset, testarentur, quum cavæ venæ & ex hac productorum ramorum verum usum ignorarent, ad Harveum inventionis gloriam merito spectare.

Ex hujus oceani protractis rivis, magna Anatomiae lux affulsit, quæ veram ad intimorum viscerum recessus perscrutandos viam præbuit, qua glandularum obscura penetralia eruimus, hac ignota, ipsa oeconomia animalis abscondita mansisset: ex hac unica omnium, quotquot sunt inventorum data, elucescunt.

Malpighius gloriam suam nullis seculis delendam non promeritus fuisset, si vasculum adducens sanguinem in glandulam, non præscivisset, si ignorasset, venam arteriæ in extremo continuam esse per expansum reticulum, conflatum ex utriusque

vasis extremis, quod nunc pulcre areolam, nunc contractum vasorum glomerem, nominat, nunquam secretoriorum instrumentorum formam & usum detexisset, sed hæc omnia Harvei inventum patefecit.

Innumeros lacteorum canales, meseraicis vasis accumbentes, primus conspexit *Asellius*; chyli ex his ad receptaculum, five cisternam lumbis accumbentem, viam primus vidit *Pecquetus*, chyli ascensum ad subclaviam finistram, per singularem canalem, idem *Pecquetus* detexit. Quamvis hunc canalem in equo, alio nomine subodoratus sit *Eustachius*: pendulam & valvatam internam intestinorum membranam, tomentosissimis productionibus innumerabilibus stipatam, originem lacteorum esse conjicimus.

Lympham quædam ducentia vasa casu detecta sunt à *Rudbekio* & *Bartholino* & aliis quibusdam, de horum numero & vero ordine valde incerti sumus.

Secretionis organorum structuram multi expendunt sedulo, omnium viscerum maximum jecur, non ad mentem Veterum sanguificationi inservire, sed bilis officinam esse, *Glissonii* & *Malpighii* dogma est; renum fabricam detexit *Eustachius*, eam expolivit *Bellinus*, membranofam & vascu-

vasculosam totam pulmonis substantiam esse, Columbus notat, Malpighius dilucidat; multifariarum glandularum varios fontes & ductus, breves, longos, magnos, parvos exposuerunt Warthonus, Stenonus, Wirfungus, Rivinus, Bartholinus, Sneiderus, Pejerius, Brunnerus. Valvas habere venæ cavæ ramos in artus explicatos, testatur *Aquapendens*; Mezeraicas venas, valvulas nullas quoque, nec quæ è sinubus duræ matris ad cerebri substantiam educuntur, nec spermaticas habere valvulas constat.

Cavæ ramos ex iliaticis ad uterum mulieris exporrectos, nullis stipatos esse valvulis, nuperrimè doctissimus *Freinds* Anglus opinatus est.

Magnam porro mirabilitatem faciunt, quæ Recentiores labore indefesso in explicatione organorum generationi dicatorum, in utroque sexu, præstiterunt. Quantis non cumulaverunt inventis sensuum in homine externorum organa; sed horum & aliorum admirandam & laudandam industriam Bibliotheca *Mangeti* Anatomica dilucidis verbis exhibet & abundè probat, Horum igitur & Veterum assidua lectio prima est anatomen rite discendi intentio.

Altera intentio est docentium vox, hæc difficiliora Scriptorum loca discipulis explicat,
H du-

dubia solvit, depravata restituit, & omiffa fupplet.

Tertio Encheirefis adjicitur, quæ eft artificiofa refolutio, feu refectio humanorum, & brutorum corporum. Hæc ut difcenti facilis eveniat, per partes erit instituenda, ne Tyro confufa manu, ad rem agendam ductus, deterreatur.

Encheirefis pars eft, partium corporum artificiofa præparatio, coctione, elixatione, maceratione, putrefactione, ablutione, vel alia quacunque arte facta: in vafa fanguinea elegans liquefactâ cerâ, vel aliis liquoribus injectio ope fyringis, ut repleta ad ultimos fuos ferè fines, quod producant vafa vafculofum rete, clarius in oculos cadat.

Hæc arte præparatoria Belgium præprimis præterito feculo floruit, & jam dum viget, magnopere Cl. Ruifchii operâ, qui in hæc excolendâ arte laboriofiffimus, omnes, qui ante ipfum hanc tractarunt, longè fuperavit. Hæ præparandi artes qualifcunque fint generis, quatenus ad ftructuram partium dilucidandam fymbolam adferunt, admittendæ veniunt. Cavendum verò ab iis, quæ majori vi in præparatione adhibita, teneram visceris fabricam disturbare & contextum ejus naturalem destruere poffunt, ne anatomen difcentes

à vero structuræ sensu deducantur.

Absolvi jam artis nostris Anatomicæ requisita, jam ordo, quo, hanc discentes assequantur, delineandus est; qui non longè ab regula principis nostri Vesalii præscripta deflectit. Obsecro, benignis auribus, ut hætenus fecistis, me eum brevi verborum serie describentem, excipiat.

In hac rite addiscenda arte, Ossium historia præmittenda venit, nam fundamentum totius Anatomix meritò audit: hæc non obiter, ut plurimi solent, est tractanda, sed accuratè, ut ossium numerus, structura, & multifarii nexus, canales, foramina, tubera, additamenta, capita, sinus, cavæ, membranæ, vasa, medulla, probè ediscantur; his adjiciuntur ligamenta diversi ordinis & structuræ, cartilagines, quibus articuli obducuntur, & horum mucus naturalis.

Hæc partim in sceleti exsiccati ossibus, partim in succulentis recenter demortuorum inspicienda sunt: post perceptam Ossium adultorum historiam, diversæ ætatis juniorum ossa perlustranda erunt, ut tempus adcretionis, quantum fieri potest, agnoscamus, duritiem eorum & mollitiem; tandem Osteogenia in fœtu novimestri exploranda est, ut fœtus ossium multa frustra, epiphyses cartilagineas, membranas, & alia, quæ fœtui ta-

li contingunt, rimemur; in exsiccatis non solum, sed in succulentis, hæc inspicere convenit: nam sicca foetus ossa, multò, plus cartilagines à statu naturali deflectunt. Hoc maximè liquet ex eo, quod omnes imagines hucusque in libris Anatomicorum, ad prototypum ficci foetus sceleti pictæ, mutilatæ & penè ineptæ conspiciantur. His omnibus cum judicio exploratis, & nihilo eorum prætermisso, quæcunque Veteribus & Novis nota fuerunt, Tyro anatomicæ artis fundamentum, quod est Osteologia, per semet jam jam possidere animadvertet; hinc aptus evadet ad tot musculorum nomina, situs & figuras, pernoscenda, quorum omnium usum à puncto fixo & mobili augurabitur, horum numerum ipse computabit, postquam hos omnes dextra manu, cultro resolutos ferio inspexerit.

Tum ad nervorum historiam veniendum est, quum hi omnes à cerebro & ejus cauda profiscantur, prius cerebrum & ejus appendix cultro subjiciendus, antequam nervorum explicationem mirè vagantium per totum corpus, cultro prosequemur.

Tandem vasorum sanguinem vehentium fabrica & divisio admirabilis, in universo corpore exploranda, quorum omnium principium cum sit
cor,

Cor, in structura mirificum, ejus artificium musculosum expendendum est; sedulo denique ad viscera progrediendum. Pulmonis fabrica & usus enucleandus, & alia, quæ ad respirationem faciunt: masticationis, deglutitionis, chylicationis, sanguificationis, secretionis, propagationis in utroque sexu, vocis, loquelæ, tactus, odoratus, gustus, visionis, auditus, organorum stupendas fabricationes, fœtus in utero vitam sine respiratione, ejus mirabiles vasorum post partum mutationes contemplanda sunt. Hæc omnia scite & rite in humanis cadaveribus demonstranda sunt. Lactea vero vasa cum suis adjectis, & quæ huc spectant lympham ducentiavasa, quum raro in cadaveribus humanis, in oculos nostros incurrant, in vivis animantibus quærenda sunt.

His sæpius sine nausea repetitis laboribus, comitem facite Anatomen, quam Comparativam nominant; quæ est brutorum, ex omni desumptorum genere, artificiosa resectio, quorum simplicior viscerum mechanica attente & diligenter resoluta, multorum inventorum fons fuit:

Malpighius inopinato ex ranæ simplici pulmonis fabrica accuratius veram hominis delineavit, ex canicidiis detecta sunt lactea, & lymphatica vasa. Cati ren simplex admodum, renis in homine com-

positum contextum dilucidè explicat. Uno verbo dicam, hanc Anatomen ex brutis ad hominem comparatam, necessariam esse iis omnibus, qui severioribus studiis anatomicis operam navare student.

His probè omnibus innutritus Tyro, nullo negotio assequetur litigantium Anatomicorum dubia, his instructus mediis ad Medicinam adipiscendam, viam habebit patentissimam: hoc nomine Professorum suorum doctrinas, quæ vel theoretica vel practica audit, illico intellecturus est, inconcussis stabit prognosticis, distinctus ab Empirico: nam hæc docet morborum causam & differentiam; quæ sint vasorum diversa vitia, qui sint cerebri, qui nervorum morbi, distinguit quæ pulmonis sint mala fata, quæ ventriculi opprobria, intestinorum multiplices passionēs & tormina, renum & vesicæ crudelissimi dolores, & aliarum partium, hepatis & lienis innumerabiles morborum catervæ. Hoc cum ita esse sana ratio suadeat, nullum, credo, hoc tempore bonæ mentis Medicum esse, qui audeat unius morbi causam, neglecta anatome, solidè explicare.

Videamus jam, quo usu nobilissimæ arti chirurgicæ famuletur Anatome: nusquam clarius, quam in hâc præstantissimâ arte ejus necessitas elucescit. Quod ut demonstrem, non hic referam veter-

terum facta Chirurgorum, quotquot fuere, quorum omnium in hac arte exercenda, Anatome nautica pyxis tutissima, & verus fuit oculus, nec dicam, quæ nostro tempore ex aucta Anatome, chirurgico studio commoda accesserint: Memorabo solum pauca, quæ mihi in frequentissima praxi exercenda, ex Anatome splendida beneficia prognata sint, quo fidissimo clavo si destitutus fuisssem, non ea cum optato successu præstitissem in hunc usque diem, quæ omnes à me præstita esse sciunt.

Hæc me docuit discernere ossis humeri luxationem ad inferiora, a fracto processu scapulæ coracoideo, quam imperitus anatomes distinguere haud potuissem; hæc docet, quem olim frequentissimum crediderunt femoris ossis ex acetabulo delapsum, rarissimè fieri; sed collum ossis ob teneram structuram difringi a leviori impetu, docent circumjecti articulo muscoli, musculorumque tendines, in quem sensum a sede suâ naturali os recesserit, in hoc illove latere tensi vel laxati.

Hæc monemur, dearticulatum os in propriam sedem repulsum, non splenis & vinculis & pilis stringendum, sed blandiori motu circumagendum, ne à quiete humor articulis unctuosus & naturalis,

congelet & anchyloseos metum incutiat: ossa spongiosa, quale sternum, carpi, & tarfi, nullo ex igne candescente ferro, tangenda sunt, ne à calore ignis ossis vasculosa cellularum membrana, cremata, os ab omni vitâ privetur, non igitur horum carioso ulceri actuali cauterio, sed scalpris succurrendum esse, Anatome indicat.

Nemo nec nervorum nec tendinum læsorum symptomata funesta prædicere potest anatomia ignarus, ex partium textura & functionibus vulnera vel lethalia vel non lethalia declarantur. Quis Chirurgorum imprudenti consilio, laboriosam curationem fistulæ lachrymalis in se suscipere auderet, partium situs & fabricæ inscius, in quâ se fistula exerit? Temerarius secat ani fistulam cum vitæ ex hæmorrhagia dispendio, quando in anatome vasorum rudis, majoribus ramis, cultro falcato profundius, quam par est, adacto, non parcit.

Historiam inauditam, haud ita pridem tamen visam, narrabo. Juveni viginti annos nato, intestinum ileum per vulnus ad regionem inferiorem umbilici cultro inflictum, erumpit, propendens extra ventrem, longitudine trium ulnarum nostratum, spatio temporis quatuordecim dierum, aeri longius supra ventrem expositum, suppurationem grandem patiebatur, unde intestinorum gyri inter se

se concreti erant, & cum toto musculorum, abdominis vulnere connati; prælucente Anatome, cognita vulneris inflictæ natura, feliciter vulneratum curavimus, quod ante me Anatores imperiti præstare non poterant.

Innumeros hujus generis casus recitare possem, celeberrimum præprimis operationum chirurgicarum felicissimos successus, si operantis manus docta Anatome instructa fuerit.

Supereſt una tantum, quæ illa, quæ de Anatores præstantia in chirurgia dixi, admodum confirmabit; calculorum nimirum ex vesica humana urinaria, per sectionem artificiosa extractio, quam felici omine in mille quingentis quadraginta septem hominibus, Deo bene juvante, peregi, quam nisi juncta Anatome ad illud perfectionis culmen non perduxissem, in quo jam fulget: multorum, qui ex crudeli morbo laborant, solatio.

In hac rite & feliciter exercenda, me docuit Anatome, vitare Veterum omnium & Recentiorum errores, qui perversa methodo, in sectione perinæ, fistulas incurabiles, stillicidia involuntaria urinæ, per totam miseros vitam vexantia, producebant. Nuperum in hac ipsissima nostra urbe habetis exemplum puellæ à calculo sectione liberatæ feliciter, nova methodo, ut inevitabilem sequio-

ris sexus urinæ incontinentiam evitare.

Hæc omnia, Auditores, didici ex situ partium, quæ ferro vel tangendæ, vel cavendæ sunt, hoc me docuit adjacentium partium natura & usus, vesicæ naturalis constitutio, muscutorum legitimus positus, qui vesicæ os claudunt, majorum vasorum supra vesicam excurrentium notio, ne incauta læsione vitæ rorem effundant, & repentina morte miseri oppressi pereant.

Desisto jam, ne vestræ humanitati, Auditores omnis ordinis & loci spectatissimi, injurius videar, rem planissimam ulterius exornare: ipsa se Anatomie commendat, matrem, fontem & originem, quâ nulla Medicina, quæcunque sit, carere potest.

Hæc fuit Illustrissimorum Curatorum & Amplissimorum Consulum hujus Civitatis sententia, qui me, ut necessariam spartam decenter ornarem, honorificè evocarunt; Hoc Clarissimorum Collegarum, qui tanto cum fructu, laude, & fama, rem Medicam in hac celeberrima Academia docent, ornant, & augent, desiderium, sincerum fuisse, nullus dubito. Quorum Ego honorificam expectationem si æquare non possum, saltem intendam omnes ingenii mei, & industriæ nervos, ut impositam mihi personam, quamvis ho-

honestam & decoram, cum multis tamen molestiis conjunctam, non ineptè prorsus, sed cum aliqua laude gessisse videar.

Jam vos omnes, quotquot conspicio, ornatissimos philiatros, compello, & exhortor, ut hanc in summo pretio habeatis artem, & gnaviter eam excolatis, ignaviæ non succumbentes. His laboribus assuescite, & me fidelissima doctrina, & indefesso labore præeuntem sequimini, industria, & diligentia vestra me adeo incitate, ut dulcis sit aliquando in his studiis præteritorum laborum, & vestra & mea recordatio.

D I X I.

V I R O C L A R I S S I M O
JOANNI JACOBO RAUO
M E D I C I N A E D O C T O R I ,

Quum in illustri Leidenſium Academia Anatomiae
& Chirurgiae profeſſionem auſpicaretur.

*Sic tua conſpicitur virtus majore theatro:
Sic Batavo majus nomen in orbe feres:
Poſcit opem cum Leida tuam, dextraeque laborem
Artificis proprium quaerit habere ſibi.
O quoties dixi, manuum miranda tuarum
Dum ſtueo, Haſ dotes praemia magna manent!
Scena manet, dixi, grandis, Pallaſque Batava
Mercedem curae jam parat ipſa tuae.
Evenere: tua nunc ambit voce doceri
Hoſpitium Aonio nobile Leida choro.
Cernere nunc ambit miracula maxima rerum,
Naturae numquam deficientis opes.
Haec, occulta licet, vigili penetrare labore
Fas erit, & paucis cognita mente ſequi.
Sic motus variasque vias curſusque liquorum
Lumine cognosci liberiore dabis.
Oſſaque quid firmet nervosque torosque docebis,
Et ſanguis venas impleat unde ſuas,
Et totidem peragat curſus totidemque recurſus;
Et ſoliti fluxus quid remoretur iter.
Haec monſtrata ſibi cupida bibet aure juventus,
Et quorum medico non licet eſſe rudi.
Sic tibi, ſic Batavo conſtabit fama Lyceo,
Nec pretio meriti deſtituere tui.*

DAVID HOOGSTRATANUS.